

POROČILA REPORTS

SLOVENSKI ETNOGRAFSKI MUZEJ V LETU 1997

409

PROSTOR IN PRIPRAVE NA STALNO RAZSTAVO - SLOVENSKI ETNOGRAFSKI MUZEJ SE JE PRESELIL NA NOVO LOKACIJO

V prvih dneh junija je Slovenski etnografski muzej odprl vrata svojim obiskovalcem na novem naslovu, na Metelkovi 2. Preselil se je v prvo obnovljeno hišo na jugu stavbnega sestava nekdanje vojašnice, ki je bila zgrajena med leti 1886 in 1889 v nekdanjem ljubljanskem šempetrskem predmestju. Leta 1994 je bil ta južni del kompleksa s sklepom Vlade Republike Slovenije dodeljen Ministrstvu za kulturo. Slovenski etnografski muzej je spomladi leta 1995 dobil v njem v rabo dve stavbi. Najprej je bila omogočena notranja prenova manjšega, manj zahtevnega objekta; pogojno imenovanega upravna hiša, namenjenega

Novo domovanje Slovenskega etnografskega muzeja (foto: I. Omahen, junij 1997).

Darilo zagrebških kolegov ob selitvi v nove prostore (foto: I. Keršič, maj 1997).

upravni, informacijski, raziskovalni, avdiovizualni, založniški, konservatorsko-restavratorski in drugim dejavnostim (z javno čitalnico, predavalnico in manjšim razstaviščem). Izvajalec prenove, Gradbeno podjetje Grosuplje, je 13. februarja uspešno prestal tehnični pregled, 26. marca pa je bilo za stavbo pridobljeno uporabno dovoljenje.

Slavnostni dogodek, njeno odprtje, je bil 5. junija 1997, v času Evropskega meseca kulture. Udeležilo se ga je več kot osemsto gostov. Ob odprtju je spregovorila le mag. Inja Smerdel, direktorica Slovenskega etnografskega muzeja, saj je hud naliv preprečil nastop Jožefa Školča, ministra za kulturo Republike Slovenije, Antona Colariča, podžupana mesta Ljubljana, in dr. Duše Krnel Umek, predsednice Slovenskega etnološkega društva.

Preselitev Slovenskega etnografskega muzeja je zgodovinski dogodek. "Pomensko je štiriinšesdeset let po ustanovitvi Kraljevega etnografskega muzeja šele izselitev SEM iz skupne muzejske hiše na Prešernovi 20 njegova dejanska osamosvojitve; šele s preselitvijo je SEM zares pretrgal popkovino s hišo nekdanjega Kranjskega deželnega muzeja in z njegovim nasledstvom" (citat iz intervjuja Rajka Muršiča z Injo Smerdel v Glasniku SED 37/1997). Za temeljno javno delovanje Slovenskega etnografskega muzeja, za razstavno dejavnost pa ostaja bistvenega pomena začetek prenove sosednjega razstavnega objekta. Brez slednjega muzej na novi lokaciji ne bo mogel polno zaživeti in izpolniti pričakovanj svojih obiskovalcev.

Odprtje nove muzejske hiše je Slovenski etnografski muzej pospremil z

Preizkus akustike v novih prostorih - Trutamora Slovenica (foto: I. Omahen, maj 1997).

Vodni krst ni bil v programu odprtja (foto: I. Omahen, maj 1997).

novo celostno podobo, ki jo je zasnovala dia Mojca Turk, in s tridelnim razstavnim projektom, s katerim je SEM z dvema izsekoma upodobil svoja snovanja bodoče stalne razstave (Kabinet čudes in Vrata kroga) in obiskovalcem z reprezentančnim izborom razkril vsebinski razpon vseh svojih zbirk, slovenskih in zunajevropskih (Okna zbirk).

412

K slovesnemu vzdušju so pripomogli nekateri slovenski kulturniki in politiki
(foto: I. Omahen, junij 1997).

RAZSTAVNA DEJAVNOST

LASTNE RAZSTAVE (in prireditve):

Tridelni razstavní projekt:

Slovenski etnografski muzej, prvo dejanje: Predstavitev

- Kabinet čudes?
- Vrata Kroga
- Okna zbirk

Kabinet čudes?

413

Baragova zbirka predmetov iz Severne Amerike: korak od kabineta čudes k moderni znanstveno-raziskovalni zbirki

Avtorica razstave: mag. Marija-Mojca Terčelj

Oblikovalec: Jurij Kocbek

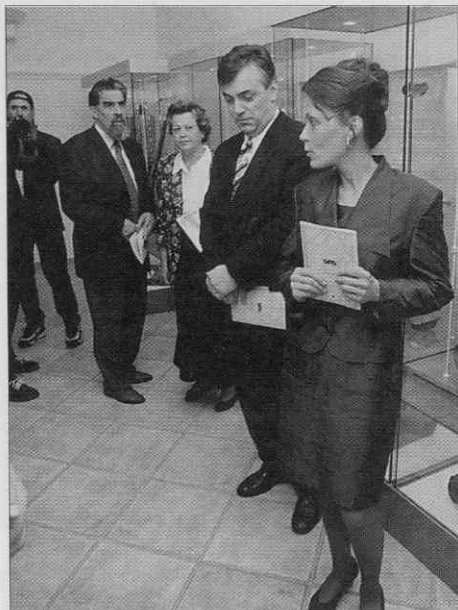
Razstava predstavlja eno najstarejših zbirk Slovenskega etnografskega muzeja, zbirko predmetov severnoameriških Indijancev Ottawa in Ojibwa. Predmete je v letih 1835/36 zbral slovenski misijonar Irenej Friderik Baraga na priprošnje enega od ustanoviteljev Kranjskega deželnega muzeja in predsednika Kmetijske družbe, grofa Franca Jožefa Hanibala Hohenwarta iz Ljubljane, in na pobudo Leopoldinine družbe z Dunaja, ki je misijonarjem ob Gornjem in Michiganskem jezeru nudila finančno pomoč. Prvi popis razstavljenih predmetov je bil objavljen v poročilih Illyrisches Blatt leta 1837 in v Dežmanovem vodniku po Kranjskem deželnem muzeju leta 1888.

Razstava Baragove zbirke želi poudariti njeno prvotno sistematičnost in znanstveni pristop misijonarja pri zbiranju etnološkega materiala, kot tudi njegovo znanstvenoetnološko delo nasploh. Nakazuje pa tudi koncept bodočih stalnih postavitev neevropskih zbirk v Slovenskem etnografskem muzeju, kot srečevanje Slovencev z drugačnostjo.

Ob razstavi sta obiskovalcem na razpolago katalog Baragovih predmetov avtorja dr. Franceta Goloba *Misijonarji, darovalci indijanskih predmetov*, ki je izšel v zbirki Knjižnica Slovenskega etnografskega muzeja aprila 1997, in katalog avtorice razstave mag. Marije-Mojce Terčelj **Kabinet čudes? Baragova zbirka predmetov iz Severne Amerike: korak od kabineta čudes k moderni znanstveno-raziskovalni zbirki**.

Ob razstavi **Kabinet čudes** so v času od 16. do 20. junija 1997 v prostorih knjižnice Slovenskega etnografskega muzeja potekali **Baragovi študijski dnevi: Slovenski misijonar Irenej Friderik Baraga (1797-1868) in njegov prispevek k etnologiji**, ki so bili posvečeni dvestoti letnici njegovega rojstva.

Študijske dneve, ki jih je vodila mag. Marija-Mojca Terčelj, je Slovenski etnografski muzej organiziral ob podpori Slovenske znanstvene fundacije. Baragovo delo so predstavili etnologi, zgodovinarji, teologi, arheologi in umetniki

Mag. Marija - Mojca Terčelj predstavlja Baragovo zbirko (foto I. Omahen, junij 1997).

iz Slovenije, Nemčije in ZDA:

- Marko Frelih, dipl. arheolog in samostojni raziskovalec: *Vsebinska izhodišča Baragove razstave v Slovenskem verskem muzeju v Stični.*
- Mag. France Baraga, samostojni ustvarjalec in sodelavec Nadškofijskega arhiva, Teološke fakultete in Slovenskega verskega muzeja v Stični: *Pisna zapuščina škofa Friderika Barage.*
- Mag. Marija-Mojca Terčelj, kustosinja za neevropsko etnologijo v Slovenskem etnografskem muzeju: *Baragova zbirka in njen pomen za neevropsko etnologijo v Slovenskem etnografskem muzeju.*
- Dr. France Golob, konservator in vodja Tehničnega oddelka Slovenskega etnografskega muzeja: *Misijonarji, darovalci indijanskih predmetov.*
- Dr. Christian F. Feest, profesor na Univerzi J. W. Goetheja v Frankfurtu: *Indijanska zbirka Friderika Barage: Primerjalni in kontekstualni vidiki.*
- Mag. Sylvia S. Kasprzycki z Univerze J. W. Goetheja v Frankfurtu: *Indijanska zbirka Friderika Barage: Misijonar kot etnografski zbiratelj.*
- Dr. Zmago Šmitek z Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete v Ljubljani: *Baragova misijonska metoda.*
- Thomas M. Sersha, direktor Iron Range Research and Interpretative Centers, Ironworld Discovery Center, Chisholm, Minnesota, ZDA: *Škof Friderik Baraga, misijonarsko življenje med Indijanci Ojibwa na območju zgornjih Velikih jezer v Združenih državah Amerike, 1830-1868.*
- Prof. Alojz Rebula, pisatelj, prevajalec in esejist: *Irenej Friderik Baraga kot človek.*
- Franci Slak, izredni prof. na Akademiji za gledališče, radio, televizijo in film v Ljubljani, režiser in producent, avtor filma o Baragi, z naslovom *Duh Velikih jezer* (16mm, 88 min).

Vrata kroga

O rojstvu in zgodnjem otroštvu na Slovenskem

Avtorica razstave: mag. Janja Žagar

Oblikovanje razstave: dia Tomaž Marolt, scenograf

Zvok: Boštjan Perovšek, Arhiv Glasbenonarodopisnega inštituta ZRC SAZU

Vrata kroga (foto: I. Omahen, junij 1997).

Svetloba: Miran Brumat

Razstava je napoved oziroma iskanje načinov sporočanja bodoče stalne razstave. Ta bo med drugim pripovedovala tudi "Zgodbo o človeku" in njegovih prehodih iz enih v druge družbene vloge, katere mu nalaga in jih nadzira okolica, in v katere se v posameznih obdobjih svojega življenja vrašča. Ta univerzalnost, ki je del vseh človeških življenj, ima različne oblike v različnih časovnih, krajevnih in družbenih okoljih, njeno doživljanje pa je vedno znova doživljanje posameznika. Načrtovana razstavna celota bo univerzalno temo izrabila kot rdečo nit, umeščeno v slovenski kulturni prostor 19. in prvih desetletij 20. stoletja, imaginarna zgodba pa bo sestavljena iz konkretnih predmetov, pisanih in slikovnih virov. Sledila bo etnološkemu metodološkemu vodilu o obravnavi večinskega prebivalstva neke dobe, z opozorili na bogastvo pokrajinsko in družbeno pogojenih različic.

Okna zbirk

Pogled v muzejski thesaurus

Zamisel in besedila naslovov: mag. Inja Smerdel

Izbor in besedila k posameznim predmetom oziroma k skupinam predmetov: mag. Inja Smerdel, mag. Andrej Dular, Irena Keršič, Tanja Tomažič, dr. Gorazd Makarovič, mag. Janja Žagar, mag. Marija-Mojca Terčelj

Izbor fotografij in koordinacija: Sonja Kogej Rus

Oblikovanje razstave: dia Mojca Turk

Nastajanje razstave Okna zbirke (foto: I. Omahen, junij 1997).

Pod poljudnimi naslovi so v besedi nanizane vse zbirke Slovenskega etnografskega muzeja. Predstavljene so z izbranimi eksponati in s strnjnim vedenjem o posameznih predmetih ali o razstavljenih skupinah reči. Razstava je poizkus opredmetenja tolikokrat ponovljenih besed o vsem, kar muzej hrani; o predmetnih pričah "gospodarjenja, dela, bivanja, oblačenja, trgovanja, družbovanja, ljubljenja, verovanja in umetniškega ustvarjanja..."

Udomačena svetloba

Razstava Udomačena svetloba je bila postavljena že v letu 1996 in je bila na ogled do 24. avgusta 1997 v starih prostorih Slovenskega etnografskega muzeja na Muzejski ulici. V letu 1997 si jo je ogledalo 10.426 obiskovalcev (skupno 21.883 obiskovalcev).

Ob zanimanju in uspehu razstave, za katero je avtorica Irena Keršič prejela Murkovo priznanje, ki ga podeljuje Slovensko etnološko društvo, je bila v začetku septembra (odprta je bila 8. septembra 1997) preseljena v Pokrajinski muzej Celje, kjer bo na ogled predvidoma do začetka aprila 1998. Do konca decembra si jo je ogledalo 2687 obiskovalcev. Temu gostovanju pa bo sledilo še gostovanje v Murski Soboti in Zagrebu.

V SEM po secesijsko pričesko

(Priložnostna razstava in muzejska delavnica ob Dnevih evropske kulturne dediščine)

Vabilu na sodelovanje na Evropskih dnevih kulturne dediščine z naslovom *Secesija na Slovenskem* se je Slovenski etnografski muzej odzval z razstavo pričesk, interierja, nekaterih uporabnih predmetov in frizerskih pripomočkov iz preloma stoletja ter muzejsko delavnico, ki je potekala 25. septembra. Vodil jo je frizerski mojster Daniel Vertačnik, povezovala pa muzejska svetovalka Tanja Tomažič s predavanjem *Zelo na kretko o "frizirjih" in "secesjonu"*.

417

GOSTUJOČE RAZSTAVE (in prireditve):

V zavetju svetnikov. Svetniki zavetniki v belgijski provinci Luksemburg

V času od 9. oktobra do 30. novembra 1997 je bila v Slovenskem etnografskem muzeju na ogled gostujoča razstava *V zavetju svetnikov, svetniki zavetniki v belgijski provinci Luksemburg*. Razstavo je Slovenski etnografski muzej uvrstil v svoj razstavni program na temelju sodelovanja v organizaciji NET - mreži evropskih etnografskih muzejev, ter neposrednega dogovora z belgijskim Musée en Piconrue iz mesta Bastogne, ki se na ozemlju valonske skupnosti ukvarja zlasti s

Odprtje belgijske razstave *V zavetju svetnikov*. Damien Watteyne, ataše za kulturo (foto: Miha Fras, oktober 1997).

Mag. Inja Smerdel, dr. Peter Kos, Silvester Gaberšček in Stane Mrvič
(foto: Miha Fras, oktober 1997).

preučevanjem ljudskega verovanja in šeg, povezanih s posameznimi svetniki oziroma s cerkvenim koledarjem. Razstava *V zavetju svetnikov* je del prizadevanj evropskih etnografskih muzejev za tehtnejšo vlogo pri ohranjanju identitet posameznih narodov in tiste dediščine, ki nam je skupna.

Belgijski svetniki, zaščitniki pred raznimi boleznimi, varuhi živine in polja, zavetniki pastirjev, oračev, vrtnarjev, kovačev so bili na razstavi predstavljeni skozi pomlad, poletje, jesen in zimo v življenjskem krogu koledarskega leta. Od sedemnajstih polihromiranih lesenih kipov najpomembnejših svetnikov je bilo razstavljenih le pet originalov, ostalo so bile kopije. V Musée en Piconrue vedno izdelajo po dve kopiji vsakega kipa, te potem uporabljajo za razstave doma in v tujini.

Razstavo *V Zavetju svetnikov* sta idejno zasnovala in realizirala André Neuberg in Thierry Scholtes iz Musée en Piconrue, v Slovenskem etnografskem muzeju pa so gostujočo razstavo pripravile kustodinji dr. Nena Židov in Polona Sketelj ter koordinatorka Nina Zdravič Polič. Razstavo sta spremljala vodnik po razstavi in plakat. Grafično oblikovanje in postavitve je bilo delo arhitektke in oblikovalke Mujce Turk.

Nekateri svetniki, zaščitniki predstavljeni na razstavi, so del skupne evropske kulturne dediščine. Da bi nekatere kulturne sestavine primerjali z vedenjem o lastni dediščini, je v času razstave potekal program spremljajočih dejavnosti:

- 12. novembra 1997 je v čitalnici Slovenskega etnografskega muzeja predaval

Jesen na razstavi V zaveztju svetnikov (foto: Diego Andrés Gómez, oktober 1997).

dr. Marjan Smolik, profesor liturgike na Teološki fakulteti v Ljubljani: *Kako so Slovenci spoznavali svetnike.*

- 19. novembra 1997 je minorit doc. mag. Andrej Kropej iz Sostrega podal kratek prerez razvoja čaščenja svetnikov in svetniške ikonografije: *Svetniki - kdo in od kod so.*
- 25. novembra je bila videoprojkcija filma Sv. Jurij, avtorice kustodinje dokumentalistke Darje Skrt iz Goriškega muzeja. Film je nastal v okviru projekta raziskovanja šeg in navad na Primorskem.
- V sklopu pedagoške dejavnosti muzeja so v času razstave od torca do petka potekale muzejske delavnice. Na njih so otroci in šolarji preko legend spoznavali zavetnike, značilne za slovensko območje; zvedeli so, kdaj godujejo in kdo je zavetnik njihovega imena. Svetnike so risali na lesene deščice.

Makedonija - podobe podeželske arhitekture

Gostujočo makedonsko razstavo podob podeželske arhitekture, ki je bila odprta 11. decembra 1997, so si pred Slovenci ogledali že Dunajčani in Varšavčani in je plod sodelovanja med evropskimi etnografskimi muzeji. Njen avtor je kustos na oddelku za etnologijo skopskega Muzeja Makedonije arhitekt Peter Namičev, za postavitve v Ljubljani pa so poskrbele kustodinja mag. Marjeta Mikuž, koordinatorka Nina Zdravič Polič in oblikovalka Mojca Turk. Razstavo je spremljal trojezični (slovenski, angleški in makedonski) vodnik po razstavi.

Eleonora Petrovna, direktorica Muzeja Makedonije, in Peter Namičev, avtor razstave Makedonija - podobe podeželske arhitekture (foto: Diego Andrés Gómez, december 1997).

Šestdeset izvornih risb prikazuje arhitektonsko estetski aspekt razvoja makedonske podeželske hiše s konceptualnim pristopom k obliki v svojem tipičnem ruralnem okolju, s konstrukcijami, ki so tesno povezane z vremenskimi in socialno-ekonomskimi razmerami na tem delu Balkana. Gre za funkcionalno visoko razvite hiše, o tem pa se lahko na razstavi prepričamo ob ogledu dokumentarnega filma Tomislava Arsova Grabrijanova hiša, posnetem v avtentičnem okolju na podlagi študij slovenskega arhitekta Dušana Grabrijana. Ta je že pred desetletji odkril odličnost makedonske arhitekture "po meri človeka".

OBISK RAZSTAV

Od junija 1997, ko se je Slovenski etnografski muzej preselil na novo lokacijo, ga obiskovalci počasi odkrivajo in obiskujejo. To so predvsem individualni obiski muzeja (skupno število 4598 ali povprečno 26 obiskovalcev na dan), saj se organizirane in šolske skupine zaradi majhnosti "začasnega" razstavnega prostora, ki omogoča ogled le manjši skupini, redkeje odločajo zanj.

SODELOVANJE PRI RAZSTAVAH IN PRIREDITVAH

Od 5. do 9. maja so v Cankarjevem domu potekali Dnevi slovenskega izobraževanja. Irena Keršič je v sodelovanju z vzgojiteljicami iz vrtca Murgle pripravila razstavo **Počitek nekdaj in danes**.

Skupnost muzejev Slovenije je v dneh med 17. in 25. majem 1997 v prostorih Narodne galerije v Ljubljani organizirala **3. slovenski muzejski salon** na temo **Izobraževalna vloga muzejev**. Slovenski etnografski muzej se je na njem predstavil z razstavo, ki sta jo pripravili Irena Keršič in Sonja Kogej Rus, z informacijami o selitvi Slovenskega etnografskega muzeja na novo lokacijo ter pedagoško dejavnostjo ob razstavi Udomačena svetloba. Na forumu, kjer so se odvijale specifične aktivnosti posameznih muzejev, je Slovenski etnografski muzej pripravil tri delavnice za otroke:

- 20. maja delavnico izdelovanja gregorčkov, ki jo je vodila Marija Erman,
- 21. maja okraševanje sveč z voskom pod vodstvom Vide Lah,
- 22. maja pa barvanje lesenih svečnikov pod vodstvom Janje Slabe.

21. maja je mag. Inja Smerdel namesto v predavalnici Narodne galerije kar sredi stavbnega sestava na Metelkovi predstavila projekt Slovenskega etnografskega muzeja, 23. maja pa mag. Marjeta Mikuž rezultate evalvacije potencialnih obiskovalcev Slovenskega etnografskega muzeja.

Slovenski etnografski muzej je s posredovanjem podatkov in izposajo predmetov sodeloval pri naslednjih razstavah:

- *Sto let fotografije* v Slovenskem filmskem muzeju (maj 1997).
- *Friderik Irenej Baraga (1797-1868). Svetost v dejanju* v Verskem muzeju v Stični (junij 1997).
- *Indonezijske lutke* v Slovenskem gledališkem in filmskem muzeju (junij 1997).
- *Dediščina stavbarstva Primorske in Krasa* v Gradbenem centru Slovenije (oktober 1997).

KONCERTI

- 7. junija 1997 je bil po programu Evropskega meseca kulture pred Slovenskim etnografskim muzejem **koncert skupine Janosi**, ki je predstavila madžarsko instrumentalno tradicijo 18. in 19. stoletja, iz katere se je razvil znan madžarski stil ljudske glasbe.
- 21. junija je bil koncert poustvarjalcev ljudske glasbe Kulturnega društva Folk Slovenija z naslovom **O kresi se dan obesi**. Nastopili so Bogdana Herman, Ljoba Jenče, Marko banda, Trutamora Slovenica, Tolovaj Mataj, Kurja koža, Istrijanski mužikanti in Katice. Koncert je bil njihovo darilo novi muzejski hiši in njenim obiskovalcem.

PREDAVANJA

Med 5. in 7. oktobrom 1997 je bila gostja Slovenskega etnografskega muzeja Adelina Pusineri, diplomirana antropologinja in ravnateljica Etnografskega muzeja Andrés Barbero iz Asunciona v Paragvaju. A. Pusineri je učenka, dolgoletna sodelavka in naslednica dr. Branislave Sušnik, eminentne slovenske znanstvenice, zgodovinske in kulturne antropologinje ter ravnateljice Etnografskega muzeja Andrés Barbero med letoma 1955 in 1996. Obiskovalcem Slovenskega etnografskega muzeja se je predstavila:

- 6. oktobra 1997 s predavanjem, spremljanim z diapozitivi in 10-minutnim videofilmom *Paragvajski domorodci*,
- 7. oktobra 1997 s predavanjem o življenju in delu *dr. Branislave Sušnik*.

422

VIDEOPROJEKCIJE

25. novembra je Slovenski etnografski muzej organiziral *Popoldan etnoloških videoprojekcij*, na katerem so bili predstavljeni dokumentarni filmi:

- *Sv. Jurij*, etnologinje in kustodinje Darje Skrt iz Goriškega muzeja.
- *Podbrdo bi bilo brez železnice ena zakotna vas*, o razvoju železnice na Slovenskem in *Usak dobi dobi soj par kokr tica*, o porokah in družbenem ozračju v prvi polovici 20. stoletja. Videofilma sta delo etnologinje Nadje Valentinčič.

STROKOVNA IN DRUGA SREČANJA

Oblika tradicionalnega sodelovanja med Slovenskim etnografskim muzejem in Etnografskim muzejem iz Zagreba je bil obisk zagrebških kolegov 21. maja v Ljubljani. Beseda je tekla tudi o možnostih nadaljnjega sodelovanja med muzejema.

Slovenski etnografski muzej (koordinatorka Irena Keršič) je od 10. do 14. septembra organiziral redni letni sestanek nacionalnih in regionalnih korespondentov NET-a, Evropske mreže etnografskih muzejev. Srečanje je potekalo v Ljubljani in na Bledu.

16. decembra je bilo v Slovenskem etnografskem muzeju tradicionalno prednovoletno srečanje slovenskih muzealcev.

18. decembra je bilo v Slovenskem etnografskem muzeju srečanje Društva restavratorjev Slovenije. Poleg sestanka odbora in kratkih predavanj na temo restavriranja tekstila so si ogledali pogoje dela in opremljenost novih delavnic Slovenskega etnografskega muzeja.

MUZEJSKE DELAVNICE

Poleg delavnic, ki so potekale ob razstavah *Udomačena svetloba* (okraševanje sveč z voskom, barvanje lesenih svečnikov, izdelovanje gregorčkov) in *V zavetju svetnikov*, je muzejska pedagoginja Sonja Kogej Rus pripravila mesečne programe muzejskih delavnic za uvajanje otrok v spoznavanje kulturne dediščine. Tudi odrasli so jih radi obiskovali. Program se je začel izvajati ob vselitvi v novo stavbo:

- Od 24. do 27. junija so potekale **lončarske delavnice** na prostem. Diplomirani etnolog in lončar Rok Komelj je demonstriral lončarjevo delo, obiskovalci so imeli možnost na štirih vretenih poizkusiti izdelati preproste posode.
- Od 1. do 4. julija so pod vodstvom muzejske pedagoginje potekale **delavnice vezanja in tkanja trakov**.
- Od 26. do 29. avgusta so otroci iz naravnih materialov izdelovali **otroške igrače**. Delavnico je vodila muzejska pedagoginja.
- 16. in 17. septembra je potekala **pletarska delavnica**. Pod vodstvom Tončke Jemec so udeleženci izdelali pletene koške in okrogle podstavke za na mizo.
- 21. in 22. oktobra so udeleženci delavnice pod vodstvom Vide Jeras izdelovali **cvetje iz papirja**.
- 9. in 15. decembra je ena najbolj znanih izdelovalk belokranjskih božičnikov šestinosemdesetletna Marija Korošec vodila **delavnico izdelovanja jaslic**

423

Mojster Rok Komelj je vodil lončarsko delavnico pod plateno streho SEM (foto: S. Kogej Rus, junij 1997).

Naučila se bom vesti (foto: S. Kogej Rus, junij 1997).

Ponosni udeleženci pletarske delavnice (foto: S. Kogej Rus, september 1997).

Izdelovanje cvetja iz papirja je pritegnilo tako mlade kot stare (foto: F. Požun, oktober 1997).

Figurice se morajo pred peko posušiti na zraku
(foto: S. Kogej Rus).

Delavnica izdelovanja jaslac iz testa (foto: I. Keršič, december 1997).

iz testa. V predbožičnem času so bili izdelki udeležencev razstavljeni na hodniku Slovenskega etnografskega muzeja.

V duhu koncepta muzeja, da je potrebno obiskovalce postaviti v aktivno vlogo, in zaradi povpraševanje osnovnih šol po organizaciji muzejskih delavnic za učence, je bilo od oktobra do decembra ob vodenih ogledih muzeja tudi več delavnic izdelovanja cvetja iz papirja.

ZALOŽNIŠKA DEJAVNOST

Slovenski etnografski muzej je v letu 1997 izdal naslednje publikacije:

- *Etnolog* 6 (LVII)

- France Golob: *Misijonarji, darovalci indijanskih predmetov* (Knjižnica Slovenskega etnografskega muzeja; 5)

Katalogi razstav:

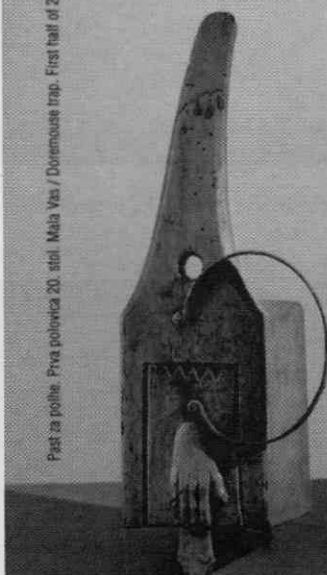
- *Kabinet čudes?* Baragova zbirka predmetov iz Severne Amerike - korak od kabineta čudes k moderni znanstveno raziskovalni zbirki (avtorica mag. Marija-Mojca Terčelj)

- *Vrata kroga.* O rojstvu in zgodnjem otroštvu na Slovenskem (avtorica mag. Janja Žagar)

- *Entrance to the circle.* About birth and early childhood in Slovenia (avtorica mag. Janja Žagar)

Vstopnico potrpežljivo hranite in jo z veseljem uporabljajte med branjem dobre knjige, napetih zgodb ali zahtevnih strokovnih besedil. Ko bomo obnovili še razstavno palačo in vam v njej odprli stalno razstavo, si jo boste s to vstopnico lahko brezplačno ogledali.

Past za polho. Prva polovica 20. stol. Mala Vasa / Dormouse trap. First half of 20th century. Mala Vas.

POLŠJA PAST • DORMOUSE TRAP • DIE BILCHFALLE
PIÈGE À LOIR • TRAPPOLA DA GHIRO

May we suggest that you keep this ticket and use it for the moment as a bookmark when you are reading a fine novel, some gripping thriller or even a demanding specialist study. Our next step is the renovation of the exhibition hall, and when we open our permanent exhibition there, this ticket will give you free admission.

- V zavetju svetnikov. Svetniki zavetniki v Belgijski provinci Luksemburg (uredili in priredili dr. Nena Židov in Polona Sketelj).

- Makedonija - podobe podeželske arhitekture (uredila mag. Marjeta Mikuž)

Propagandno gradivo:

- Selimo se! (avtorica Inja Smerdel, oblikovalka dia Mojca Turk)

- The Museum is moving to a new location (avtorica mag. Inja Smerdel)

- Nous demenageons... (avtorica mag. Inja Smerdel)

- Štirje informacijski listi: Slovenski etnografski muzej na Metelkovi 2 v Ljubljani. (avtorica mag. Inja Smerdel, oblikovalka dia Mojca Turk)

- Novo domovanje (avtorica Sonja Kogej Rus, ilustracije in oblikovanje Sašo Jankovič)

- Vstopnice G, H, L, P (avtorica mag. Inja Smerdel, avtorji besedil mag. Inja Smerdel, dr. Gorazd Makarovič, mag. Marija-Mojca Terčelj, oblikovalka dia Mojca Turk)

Plakati

- štirje plakati Slovenski etnografski muzej na Metelkovi 2 (avtorica mag. Inja Smerdel, oblikovalka dia Mojca Turk)

- V zavetju svetnikov (oblikovalka dia Mojca Turk)

- Makedonija - podobe podeželske arhitekture (oblikovalka dia Mojca Turk)

DELO PO KUSTODIATIH

Kljub selitvi in pripravam na tridelni razstavni projekt, pri katerem so sodelovali skoraj vsi kustosi, je po kustodiatih in oddelkih potekalo tudi redno delo z muzejskimi zbirkami.

Kustodiat za ruralno gospodarstvo

Polona Sketelj je januarja, februarja in predsem v poletnih mesecih intenzivno delala na terenu v Bilčovsu na južnem Koroškem, kjer je zbirala podatke za etnološko monografijo omenjene občine. Podatke je zbirala tudi v Deželnem arhivu v Celovcu. Opravila je nekaj ogledov predmetov za odkup v Tišini, Ljubljani in Kočevju. Uporabnikom je posredovala željene informacije o predmetih in vprašanih, povezanih z ruralnim gospodarstvom. V juliju je mag. Inja Smerdel pridobila za zbirko troje žrmelj iz okolice Ptuja.

427

Kustodiat za bivanjsko kulturo

Irena Keršič je za kustodiat pridobila osem predmetov ter za Hišni arhiv šest dokumentov in en molitvenik iz leta 1930. Nadaljevala je z raziskovanjem in dokumentacijo svetil za monografijo, ki bo izšla v nizu Knjižnica Slovenskega etnografskega muzeja. Zaradi selitve razstave Udomačena svetloba v Pokrajinski muzej Celje je organizirala izdelavo kopije kamna za ugašanje bakel in kopije prižigalca plinske luči, last Mestnega muzeja Ljubljana. 2. oktobra si je s kolegi ogledala secesijsko stanovanjsko hišo s celotnim inventarjem. Odkupljenih je bilo le nekaj drobnih predmetov, arhitektura in oprema sta bili fotografirani.

Kustodiat za obrt in trgovino

Mag. Andrej Dular je nadaljeval urejanje Krbavčičeve svečarske in medicinarske zbirke. Iz te zbirke je bila narejena akcesija 289 predmetov. V letu 1997 je pridobil 17 novih predmetov iz Metlike (čevljarstvo), Kamnika, Grajenščaka pri Ptuju (kovaštvo), Lesc (žganjekuha) in Ljubljane (pisni dokumenti). Narejenih je bilo 176 posnetkov modelov za modrotisk.

Kustodiat za oblačilno kulturo

Mag. Janja Žagar je preverjala prisotnost in stanje predmetov v zbirkah in fotografirala nekatere predmete: pokrivala, papirnate šopke, venčke, vaje ter novo pridobljene predmete, ilustrativne vire in predmete za razstavo Vrata kroga, ki sodijo v druge kustodiate.

Raznim strankam je posredovala informacije o nošah posameznih krajev in širših geografskih območij in z njimi povezanih poizkusih rekonstrukcij, ki se jih lotevajo folklorne skupine, kustomografi, izdelovalci replik oz. spominkov. Ugotavljala je krajevni in časovni izvor prinešenih predmetov, svetovala o mestih prodaje ali o izdelovalcih noš. Pomagala je Raffaelli Sgubin, ki je v okviru

mednarodne štipendije v prvih mesecih leta pregledovala in evidentirala predmetno gradivo, literaturo in druge vire, ki so vezani na slovenske ljudske noše v okolici Trsta. S študentko podiplomskega študija tekstilne tehnologije na FNT in etnologije na FF štipendistko Slovenskega etnografskega muzeja Ano Motnikar, ki se v času študija vključuje v delo kustodiata in tekstilne restavratorske delavnice, je imela redne konzultacije. Skupaj sta pripravili načrte za tekstilno restavratorsko delavnico na Metelkovi 2.

Kustodiat za socialno kulturo

428 Delo muzejske svetovalke Tanje Tomažič, ki pripravlja izdajo kataloga igrač iz zbirke Slovenskega etnografskega muzeja (ta šteje 250 predmetov), je bilo usmerjeno v raziskovanje in obdelovanje te teme. V letu 1997 je bilo precej novih nakupov igrač (na terenu, na boljšem sejmu), nekaj pa jih je bilo tudi podarjenih (Mehano iz Izole, Mladinska knjiga). Pregledala je stare časopise (Novice, Laibacher Zeitung, Slovenec, Jutro, Dolenjski listi, Morgen Zeitung, itd), listke na slovarskem oddelku SAZU, terenske zapiske, arhivske vire in literaturo, ki omenja igrače. V Goriškem muzeju in Pokrajinskem muzeju Maribor je pregledala zbirke igrač, obiskala tovarno Cicibaby v Mirnu pri Novi Gorici in Mehano v Izoli ter nakatere ljubljanske trgovine z igračami. Proti koncu gre tudi fotografiranje zbirke. Poleg tega glavnega dela si je ogledala in dokumentirala razstavo jaslic v Nabrežini (januarja), škorumate v Podgradu (11. februarja) in kostanjeviške šelme v Kostanjevici (12. februarja).

Kustodiat za ljudsko umetnost

Dr. Gorazd Makarovič je v letu 1997 napisal večino prispevka o problematiki tipologije in razvoja tako imenovane panonske hiše s posebnim ozirom na ohranjeno dokumentacijo oz. pričevanja Kosijeve hiše v Mekotnjaku. Prispevek bo objavljen v naslednjem Etnologu, posvečenem spominu dr. Ivana Sedeja.

Nadaljeval je z izpisovanjem in presnemavanjem virov in literature ter izdelavo konstrukcij vizualnih predstav, ki so predpogoj za kratek film, ki naj bi uvedel obiskovalce v bodočo stalno razstavo Slovenskega etnografskega muzeja. Temeljna poglavja tega dela, ki bo zajelo čas od naselitve do agrarno-tehnične revolucije (okoli 12 stoletij), ki na stalni razstavi ne bodo predstavljena, so temelj in okvir slovenskega etnosa in kulture. To so: geografija naselitve, demografski razvoj, družbene ureditve oz. diferenciacija, obleka, nastanek vasi, mest in gradov, načini proizvodnje, jezik, deloma stavbarstvo in religija. Pisni in vizualni dokumenti izvirajo doslej iz okoli 600 enot.

Kustodiat za stike Slovencev z drugimi kulturami

Mag. Marija-Mojca Terčelj, ki je v prvi polovici leta 1997 obdelovala Baragovo, Čebuljevo in Pirčevo zbirko ter pripravila razstavo *Kabinet Čudes?*, od

jeseni obdeluje indonezijsko zbirko dr. Aleša in Vere Bebler. Njeno raziskovalno in terensko delo je povezano s tematiko doktorske disertacije *Sokejevska kozmologija* v Chiapasu v Mehiki.

Kustodinja je opravila več ogledov in cenitev predmetov tujih kultur: zbirko 275 razglednic s Filipinov (januar), Baragovih knjig pri družini Kodrič v Gorici (julij), keramične predmete starega Peruja pri Danijelu Uršiču v Škofji Loki (avgust) in zbirko razglednic iz Afrike za Mladinsko knjigo.

V oktobru je bila mag. Marija-Mojca Terčelj v Mehiki. Od 7. do 25. oktobra je v studiu AV v Tuxtli Mequé, Chiapas potekala končna montaža njenega enajsturnega materiala v končni 40 minutni etnološki videofilm *Tzuni mequé*.

429

NOVE PRIDOBITVE SLOVENSKEGA ETNOGRAFSKEGA MUZEJA

Slovenski etnografski muzej je v letu 1997 pridobil 139 novih predmetov. Po podatkih iz akcesijske knjige jih je bilo 63 podarjenih, 76 pa odkupljenih.

INFORMACIJSKO-DOKUMENTACIJSKI ODDELEK

V prvi polovici 1997. leta je bil narejen popis celotne dokumentacije in selitev na novo lokacijo. Poleg skrbnega urejanja dokumentacije, ki je za uporabo že na voljo kustosom in zunanjim strankam, se je v dokumentaciji nadaljevalo tudi redno delo:

Fototeka:

- Inventariziranih je bilo 1149 fotografij in 1062 negativov.
- Začele so se pregledovati fotografske plošče dr. Nika Županiča ter plošče dr. Stanka Vurnika.

- Po sistemu, kot je urejena fototeka, so bili urejeni duplikati fotografij.

Diateka:

- Inventariziranih je bilo 456 diapozitivov.
- Izdelane so bile kartoteke za 3773 diapozitivov.
- Urejenih je bilo okoli 300 diapozitivov bengalskega misijona.

Slikovno gradivo:

Mag. Marjeta Mikuž je v depoju urejala slikovno gradivo. Del gradiva je pripravila za restavriranje in identifikacijo.

Predmetna kartoteka:

- Zaključen je bil prenos osnovnih podatkov o predmetih (ime predmeta, klasifikacija, provenienca, datacija), ki jih hrani Slovenski etnografski muzej, v računalnik.

- V računalnik so bili vnešeni podatki o zbirki votivov in igrač.

Dokumentacijski oddelek in kustosi so sodelovali z Enciklopedijo Slovenije, DZS - Veliki splošni leksikon, Loterijo Slovenije, Adrio Airways, Kmečkim glasom, Cicibanom in Delo & Domom.

KNJIŽNICA

Zaradi selitve v nove prostore je bilo normalno delovanje knjižnice v letu 1997 moteno. Večji del leta je bila zaprta za obiskovalce. S selitvijo je knjižnica pridobila kar nekaj novega prostora tako za knjige kot za zaposlene, povsem nova pa je čitalnica, ki je doslej knjižnica ni imela. Ker knjižnica še nekaj časa po preselitvi ni bila vključena v sistem Cobiss, je zastalo delo za vnašanje monografij v Cobiss. Z vzpostavitev računalniške mreže po celi hiši bo tudi v čitalnici možen dostop do podatkovnih baz prek interneta.

V knjižnici je potekala izposoja gradiva, posredovanje raznih informacij, izmenjava in prodaja publikacij, akcesija novih publikacij, oblikovanje hemeroteke in zbiranje bibliografskih enot sodelavcev Slovenskega etnografskega muzeja. V letu 1997 je knjižnica pridobila 270 novih monografij in 385 enot periodike.

Zaposleni v knjižnici so se izpopolnjevali in obiskali osnovni tečaj za pridobivanje licence, tečaj EDT, začetni tečaj za avtomatizirano izposajo in ter tečaj za obdelavo članka za potrebe bibliografije.

TEHNIČNI ODDELEK

Sodeloval je pri postavitvah in podiranju razstav ter izdelavi razstavne tehnike za razstave: *Slovenski etnografski muzej, prvo dejanje: Predstavitev*; *3. muzejski sejem, V SEM po secesijsko pričeško, V zavetju svetnikov, Podobe podeželske arhitekture in Udomačena svetloba*. Od aprila je bila na porodniškem dopustu restavratorka za tekstil Jožica Mandelj Novak, je pa v delavnico občasno prihajala štipendistka Slovenskega etnografskega muzeja Ana Motnikar.

Dela v oddelku za les in kovino so potekala:

- V delavnici, kjer so restavrirali predmete za razstave, kot tudi nekatere druge muzealije (npr. žrmlje, modele, male kruhke, igrače).

- V depozu, kjer so imeli stalen pregled in nadzor nad muzealijami. Predmete poškodovane od črvov, so očistili in injicirali. Uredili so sobo 10, deponirali in očistili so dele hiše Hosta 1 ter selili muzealije in kovinske omare s Prešernove 20.

- Na terenu. Kot že prejšnja leta se je nadaljevalo sodelovanje in strokovna pomoč zamejskemu Škedenjskemu etnografskemu muzeju v Trstu. Tam sta dr. France Golob in restavrator Janez Črne od 1. do 20. oktobra restavrirala intarzirano skrinjo, stensko omaro, stensko ogledalo, spalnico in glavo putta.

Dr. Golob je tudi v letu 1997 sodeloval v komisiji za ocenjevanje predmetov pri Upravi RS za kulturno dediščino.

DRUGE STROKOVNE AKTIVNOSTI IN ŠTUDIJSKO IZPOPOLNJEVANJE

Kustosi Slovenskega etnografskega muzeja aktivno sodelujejo v raznih muzejskih in etnoloških združenjih: ICOM-u, ICOM - CIDOC-u (Alenka Simikič, članica predsedstva in delovne skupine za etnologijo), NET-u - Mreži evropskih etnografskih muzejev (Irena Keršič, korespondentka za Slovenijo), Skupnosti muzejev Slovenije (mag. Inja Smerdel), Društvu muzealcev Slovenije (Irena Keršič, članica komisije za podelitev Valvasorjevih nagrad in priznanj) in Slovenskem etnološkem društvu (Polona Sketelj, podpredsednica in Nives Špeh, tajnica).

V letu 1997 so se odprle tudi nove možnosti sodelovanja pri raznih mednarodnih projektih. Slovenski etnografski muzej je bil povabljen k 431
sodelovanju pri dveh projektih v okviru programa EU Raphael (dostopnost kulturne dediščine), pri projektih tekstil in orna orodja. Svoji prijavi je uspešno oddal.

Udeležba na simpozijih

Tanja Tomažič se je od 3. do 11. februarja z referatom *Vloga posameznika pri obnavljanju (ali spreminjanju) starih pustnih običajev (obnova škoromatije v dveh brkinskih vaseh)* udeležila Mednarodnega simpozija o maskah v Binchu v Belgiji.

Dr. Nena Židov je 24. in 25. maja z referatom *Življenjske zgodbe zdraviteljev* sodelovala na mednarodnem simpoziju v Tinjah v Avstriji.

V okviru simpozija Doksis v Portorožu je mag. Marjeta Mikuž pripravila članek za zbornik Doksis 97 in imela 30. maja predavanje na temo *Plakat in njegova računalniška obdelava*.

Mag. Inja Smerdel se je udeležila mednarodnega kongresa Scots & Slavs, ki ga je od 28. do 30. junija organizirala Univerza v Dundeeju na Škotskem. Njen referat je imel naslov *Scottish Traces in Slovenia, Historical Fragments and Modern Stereotypes*.

Od 6. do 10. septembra se je Alenka Simikič udeležila ICOM - CIDOC-ove letne konference v Nürnbergu v Germanisches National Museumu, ki je potekala pod naslovom Kvaliteta in dokumentacija. Aktivno je sodelovala na dveh forumih: na sejah predsedstva ICOM - CIDOC o načrtih za prihodnost, o organiziranosti WG (delovnih skupin) ter vlogi CIDOC-a v MoU, ACE2000, Africom in ISO in v delovni skupini za etnologijo, ki je začela z novim projektom Vodič po klasifikacijskih sistemih v etnografskih muzejih.

Od 20. do 24. septembra se je Nina Zdravič Polič udeležila mednarodnega srečanja ICOM - MPR (mednarodni odbor za marketing in odnose z javnostmi) v Kopenhagnu. Udeležbo je finančno podprl ICOM, Slovenski odbor.

Med 25. in 27. septembrom je v Grenoblu potekal mednarodni kolokvij z naslovom *Mobilité et frontières dans les Alpes*. Mag. Inja Smerdel je bila povabljena na okroglo mizo o alpskih muzejih in raziskovanju. Nastopila je s

pisnim prispevkom *Recherches dans les musées alpins Slovènes - quoi et comment*.

28. septembra se je dr. Nena Židov z referatom *Alternative medicine in Slovenia* v Piranu udeležila mednarodnega simpozija o vlogi etnologije v deželah v tranziciji.

Od 8. do 10. oktobra je v Murski Soboti potekalo posvetovanje Slovenskega muzejskega društva. Iz Slovenskega etnografskega muzeja so se ga udeležile: Irena Keršič, Alenka Simikič in mag. Marjeta Mikuž, ki je pripravila članek in predavanje o *muzejskih trgovinah*.

Slovensko etnološko društvo je od 15. do 17. oktobra v Portorožu pripravilo seminar z naslovom *Etnologija v osnovni šoli*. Na njem so s predavanji sodelovale:

- Irena Keršič: *Etnologija je povsod*,

- Sonja Kogej Rus: *O pedagoškem delu v Slovenskem etnografskem muzeju*,

- dr. Nena Židov: *Raziskovalne naloge v osnovni šoli*. Štirim učiteljem, udeležencem seminarja, je bila tudi mentorica pri njihovih seminarskih nalogah.

Od 29. do 31. oktobra se je mag. Marija-Mojca Terčelj v San Christóbalu de las Casas, Chiapas, Mehika udeležila simpozija II. Reunión de investigadores del área zoqué. Na njem je 30. oktobra predstavila videofilm *Tzuni mequé*, 31. oktobra pa je imela predavanje *Joyo naque, joya soc toc - Flor Costurada, Flor Amarrada* (Flor y el simbolismo zoque de los floreados).

Od 15. do 19. novembra se je mag. Marjeta Mikuž z referatom udeležila tretjega simpozija strokovnjakov iz devetih evropskih držav na temo *Muzejska statistika v evropskih državah*. Na dvodnevni simpoziju v berlinskem Institutu für Museumskunde je tekla beseda o pripravah na muzejsko statistiko pri prehodu na unificirano regulativo EU za bodoče članice - države skupnosti.

Mentorstva, predavanja in drugo stokovno delo

Dr. Gorazd Makarovič (ljudska umetnost), mag. Janja Žagar (področje oblačilne kulture, meščanstva in delavstva), Irena Keršič (stanovanjska kultura), Polona Sketelj (ruralno gospodarstvo) in mag. Inja Smerdel (s posameznimi gesli s področja ruralnega gospodarstva) so v letu 1997 sodelovali pri že več let trajajočem projektu, pisanju gesel za *Priručnik slovenske etnologije*.

Kustose Slovenskega etnografskega muzeja vabijo k sodelovanju v razne komisije za ocenjevanje. V letu 1997 je bila 11. marca Irena Keršič v komisiji za ocenjevanje gregorčkov v Kropi, jeseni pa v komisiji, ki je ocenjevala najboljše spominek celjske regije in mesta Celja. Mag. Inja Smerdel je bila v oktobru članica žirije, ki je izbrala najboljše turistične spominke v letu 1997. Projekt turistični spominek 1997 je pripravila Turistična zveza Slovenije v sodelovanju z Gospodarsko zbornico Slovenije, Centrom za promocijo turizma Slovenije in Pospeševalnim centrom malega gospodarstva Slovenije.

V Slovenskem etnografskem muzeju so štirje študentje etnologije opravljali študentsko prakso in se seznanjali z muzejem. Kustosi so z konsultacijami

pomagali študentom pri seminarskih in diplomskih nalogah.

Irena Keršič je imela za udeležence Šole slovenskega jezika dve predavanji: 1. februarja *O identiteti slovenske kulture* in 2. februarja *O slovenski ljudski arhitekturi*. Za udeležence poletne Šole slovenskega jezika pa je 16. julija pripravila predavanje *Načini razsvetljevanja pri slovenskem večinskem prebivalstvu v 19. in 20. stoletju*.

14. februarja je mag. Andrej Dular slovenskim zamejskim učiteljem v Proseku v Italiji predaval o *vinogradništvu na Slovenskem*.

Mag. Janja Žagar, kustodinja za nošo, že več let nudi strokovno pomoč vodjem folklornih skupin. V organizaciji Zveze kulturnih organizacij Slovenije je 23. marca vodila začetni seminar za vodje folklornih skupin *Ljudska noša na Slovenskem*, 26. novembra pa nadaljevalni seminar *Ljudska noša v Beli krajini*.

433

Polona Sketelj in Nives Špeh sta od 29. junija do 4. julija sodelovali na Muzejski poletni delavnici Gaberje 97, ki jo je organiziral Muzej novejšje zgodovine Celje. Bili sta mentorici skupine, ki je raziskovala oblačilno kulturo urbanega okolja.

Mag. Marija-Mojca Terčelj si je 13. avgusta v Musei Provinciali Borgo Castello v Gorici ogledala razstavo *Oro, riti e miti dell' Antico Peru* (Zlato, obredja in miti starega Peruja). Ocena razstave je bila objavljena v dnevniku Delo 25. avgusta.

28. novembra je imela mag. Marija-Mojca Terčelj v knjižnici Prežihov Voranc v Ljubljani predavanje *O položaju družin v Chiapasu*.

V decembru so bila predavanja kustosov Slovenskega etnografskega muzeja usmerjena na praznične dni:

- Sonja Kogej Rus je za male bolnike v Mestni otroški bolnišnici (3. decembra) in v Pediatrični kliniki (4. decembra) pripravila predavanje *Trije decembrski obdarovalci - Miklavž, Božiček in dedek Mraz*.

- mag. Marija-Mojca Terčelj je v Zavodu sv. Stanislava v Šentvidu predavala *O božiču na Slovenskem*.

Izobraževanja

Mag. Nena Židov je bila od 19. do 23. maja v Mariboru na Institutu informacijskih znanosti na tečaju *Uporaba programske opreme Cobiss - katalogizacija*.

V organizaciji Slovenskega muzejskega društva se je mag. Marjeta Mikuz udeležila enotedenskega seminarja na temo Muzejskega managementa, ki sta ga vodila nizozemska strokovnjaka Johanna Kiewit in Kees Plaisier. Seminar je potekal od 16. do 20. junija v domu muzealcev na Bledu.

Štipendistka Slovenskega etnografskega muzeja Ana Motnikar se je od 11. avgusta do 19. septembra v Budimpešti udeležila tečaja *Scientific Principles of Textile Conservation*, ki ga je organiziral ICCROM.

Mag. Andrej Dular, mag. Marija-Mojca Terčelj, Alenka Simikič, Nina Zdravič Polič in Tone Pirc so se 19. in 20. novembra udeležili računalniškega tečaja Internet.

KADROVSKE SPREMEMBE

Štipendisti

Od 1. februarja ima Slovenski etnografski muzej v delavnici za tekstil štipendistko Ano Motnikar, dipl. ing. tekstilne tehnologije, in od 1. septembra v konservatorski in restavratorski delavnici za les štipendista Gregorja Kosa, lesnega tehnika.

Nova delovna mesta

434

Od pomladi je na novem delovnem mestu za stike z javnostmi zaposlena Nina Zdravič Polič. Od jeseni je v rednem delovnem razmerju za nedoločen čas z odprtjem novega delovnega mesta v knjižnici zaposlena bibliotekarka dr. Nena Židov, ki je zadnje leto nadomeščala bibliotekarko Bojano Rogelj Škafar.

Od 1. junija je v dokumentacijskem oddelku za določen čas zaposlena Nives Špeh, ki nadomešča kustodinjo na porodniškem dopustu Barbaro Sosič. Administratorko Alenko Pičulin je v letu 1997 nadomeščala Karolina Papič.

V decembru sta opravili strokovni izpit in prejeli naziv kustodinje Polona Sketelj in Nives Špeh. Na Filozofski fakulteti na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo je mag. Nena Židov 24. decembra uspešno zagovarjala doktorsko disertacijo *Alternativna medicina v Sloveniji: etnološki vidik*.

Dolg poročilu iz leta 1996

Od oktobra 1996 je v Slovenskem etnografskem muzeju na delovnem mestu poslovne sekretarke zaposlena Jasna Senčur.

MUZEJ GRAD GORIČANE

Že v letu 1996 so muzejski svet Slovenskega etnografskega muzeja, Uprava RS za kulturno dediščino in Ministrstvo za kulturo RS sklenili, da se na gradu Goričane razstavi Skuškova zbirka kitajskih predmetov ter oblikuje lasten program občasnih razstav. Razstavna dejavnost na gradu Goričane še ni mogla zaživeti, saj še vedno ni končana obnova grajskega kompleksa, oz. obnovitvena dela že dve leti stojijo. Vodja Muzeja grad Goričane kustos Ralf Čeplak Mencin se je usmeril v raziskovanje in pripravo stalne postavitve kitajskih predmetov. Lotil se je tudi proučevanja Petkovškove zbirke afriške umetnosti.

Kljub nedostopnosti muzealij za širšo javnost ter še neurejenemu depoju so v letu 1997 v Goričanah gostili in seznanjali s problemi muzeja Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo ter Oddelek za azijske in afriške študije Filozofske fakultete v Ljubljani in Oddelek za neevropsko etnologijo (Völkerkunde) z dunajske univerze. Grajski kompleks so obiskali bivši interniranci, ki

so jih med letoma 1944 in 1945 z gradu, kjer je bil zbirni center, pošiljali v taborišča po Evropi.

Jeseni je kljub gradbišču v grajskem atriju potekala glasbena prireditev *Jesenske serenade*:

- 2. septembra *Španski večer z glasom in kitaro*,
- 3. septembra *Bachova glasba na čembalu*,
- 3. septembra *Klasiki 20. stoletja z violončelom*,
- 5. septembra *Kvartet flavt s francosko glasbo*.

V Muzeju grad Goričane je bila v letu 1997 kadrovska sprememba. V pokoj 435 je odšla kurirka receptorka Štefka Petač. Od 1. decembra je na njenem delovnem mestu zaposlena Alojzija Kristan.

Na posvetovanju Slovenskega muzejskega društva v Murski Soboti od 8. do 10. oktobra 1997 in skupščini ICOM-a je bil Ralf Čeplak Mencin izvoljen za predsednika Slovenskega odbora te mednarodne muzejske organizacije.

Sonja Kogej Rus